

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyně JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D. v právní věci

žalobce: **V. L.**
zastoupen advokátem Mgr. Radimem Strnadem
sídlem Příkop 8, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 6. 2018, č. j. OAM-150/ZA-ZA11-VL13-2018,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Žaloba

2. Žalobce v žalobě předně uvedl, že je svobodný, má 1 dceru, která žije na Ukrajině, je pravoslavného náboženského vyznání a není členem žádné politické strany či jiné organizace a nikdy takovým členem nebyl. Do ČR přicestoval autem přes Slovensko, na průběh cesty si již nepamatuje. V ČR pobývá od roku 1995, v jiném státě EU nikdy nepobýval.
3. Žalovaný hodnotil žádost žalobce také s ohledem na pohovor, který byl s žalobcem veden v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany. Žalobci byly kladeny otázky jeho rodiny, práce a ohledně stávajícího pobytu v ČR, včetně důvodů podané žádosti o mezinárodní ochranu v ČR. Žalobce uvedl, že v ČR má na rozdíl od Ukrajiny možnost si zajistit prostředky k životu, v ČR má také přítelkyni, která je ukrajinské národnosti, a se kterou žije již od roku 2001. V případě nuceného návratu na Ukrajinu by se žalobce neměl kam vrátit, neměl kde žít a z čeho žít.
4. Žalobce nesouhlasil s tvrzením žalovaného o tom, že požádal o mezinárodní ochranu až poté, co obdržel výjezdní příkaz a nikoliv hned po vstupu na území ČR. Z pohledu žalovaného tak má jít pouze o legalizaci pobytu, čemuž žalobce nemůže přisvědčit. Ze země původu vycestoval s platným povolením k pobytu na území ČR, čímž měl zajištěnu možnost pobytu v jiné zemi než na Ukrajině a tím pádem i ochranu, kterou žalobce hledal, protože nehodlal zatěžovat sociální systém ČR. Po určitou dobu mohl být ČR přínosem. V okamžiku, kdy obdržel výjezdní příkaz, požádal o mezinárodní ochranu, což ale neznamená, že u něj vznikla obava z návratu na Ukrajinu až tímto okamžikem. Ukrajinu navštívil naposledy před 10 lety, když navštívil svoji matku. Podaná žádost o udělení mezinárodní ochrany nepředstavuje problém legalizaci pobytu, neboť žalobce byl do tohoto okamžiku na území ČR výdělečně činný, přičemž podanou žádostí možnost výdělečné činnosti ztratil. Pokud jde o žalovaným prezentovanou judikaturu, pak tato nedopadá na případ žalobce. Při posuzování hrozby nebezpečí vážné újmy by členské státy EU měly přihlížet při rozhodování o žádosti k celkové situaci panující v dotyčné části země a též k osobní situaci žadatele. Členské státy mají zajistit, aby získávaly přesné a aktuální informace. K tomu dospěl také NSS v rozsudku ze dne 20. 6. 2016, č. j. 9 Azs 1/2013-38. Žalovaný vydal napadené rozhodnutí dne 22. 5. 2018 (poznámka soudu: napadené rozhodnutí bylo vydáno ve skutečnosti dne 18. 6. 2018) a podklady pro vydání rozhodnutí pocházely ze dne 3. 8. 2017, 12. 12. 2017, 18. 1. 2018, 22. 1. 2018 a 22. 2. 2018. Při hodnocení důvodů pro udělení doplňkové ochrany žalovaný vycházel z totožných informací a k datu vydání napadeného rozhodnutí již byla většina informací neaktuální.
5. Dále žalobce citoval závěry žalovaného o tom, že boje a ozbrojené střety probíhají na území Ukrajiny v Doněcké a Luhanské oblasti, přičemž není důvodu se domnívat, že by se konflikt přesunul i do dalších oblastí. Žalovaný dále uvedl, že žalobce pochází ze Zakarpatské oblasti na západu země a této oblasti se zhoršená bezpečnostní situace netýká. Mimo výše uvedené dvě oblasti je situace v zemi klidná. Žalovaný nerozporoval existenci ozbrojeného konfliktu na východě Ukrajiny a pokusil se provést třístupňový test, který však uzavřel tak, že žalobci v případě jeho návratu do vlasti nehrozí vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí. Podle žalovaného nelze situaci na Ukrajině klasifikovat jako „totální“ konflikt, ve kterém je vystaven reálnému nebezpečí újmy každý civilista z důvodu pouhé přítomnosti na daném

území. V této souvislosti se žalobce pokusil rozvést třístupňový test, který žalovaný aplikoval na základě rozsudku NSS ze dne 13. 3. 2009, sp. zn. 5 Azs 28/2008. Dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu lze přeformulovat třístupňový test do následujících otázek: 1. Nachází se žalobcova země původu v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu? 2. Je žalobce civilistou? 3. Hrozí žalobci vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného násilí?

6. Ve výše uvedeném směru je třeba podle žalobce odkázat na rozsudek Mezinárodního trestního tribunálu pro bývalou Jugoslávii ve věci Prosecutor versus Kunarac et al. Cases No. IT-96-23&IT-96-23/1-A, Appeals Chamber, ze dne 12. 6. 2002, bod 57, z něhož mj. vyplývá, že *„Pokud konflikt probíhající jen na části území dosahuje intenzity vnitřního ozbrojeného konfliktu, je ve stavu vnitřního ozbrojeného konfliktu celé území státu (...) nelze konstatovat, že vzhledem k tomu, že vnitřní ozbrojený konflikt probíhá v jiné části země původu, než ze které přichází žadatel o mezinárodní ochranu, není v jeho případě splněna podmínka existence vnitřního ozbrojeného konfliktu v jeho zemi původu.“*
7. Podle žalobce žalovaný pochybil, neboť výše citovaný třístupňový test ve věci neprovedl.
8. Žalobce dále v žalobě zmínil rozhodnutí Evropského soudního dvora ve věci C-465/07 Elgafaji, z něhož bez dalších souvislostí soud citoval, že existence ohrožení života není podřízena podmínce, že žadatel předloží důkazy o tom, že je v ohrožení a dále, že pokud míra svévolného násilí dosáhne natolik vysoké úrovně, že existují závažné důvody domnívat se, že by civilista v případě vrácení do země původu byl vystaven reálnému nebezpečí uvedeného ohrožení, pak může být výjimečně existence ohrožení považována za prokázanou.
9. Podle žalobce mělo pochybení žalovaného největší dopad na udělení tzv. doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Pokud by žalovaný postupoval v souladu s § 3 zákona o azylu a též v souladu s odlišným rozložením důkazního břemene v rámci azylového řízení, mělo by to vliv na odlišné rozhodnutí ve věci samé. Jelikož žalovaný nevycházel z relevantních informací o zemi původu žalobce, nemohlo dojít k objektivnímu posouzení hrozby vážné újmy v souladu s § 14a zákona o azylu. Ve správním spise není ani jeden dohledatelný zdroj, o němž žalovaný opírá svůj názor spočívající v tom, že žalobci nehrozí v případě jeho návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Rozhodnutí žalovaného je tak nepřezkoumatelné.
10. Na závěr žalobce uvedl, že se nemůže na Ukrajinu vrátit, neboť nemá kam se vrátit, neměl by tam kde žít a za co žít. Od roku 2001 žije v ČR ve společné domácnosti se svojí družkou. Žalovaný v této souvislosti posuzoval eventuální zásah do rodinného života žalobce, přitom s odkazem na judikaturu ESLP konstatoval, že v případě žalobce se nejednalo o natolik dlouhodobý a intenzivní vztah ve smyslu manželství či rodinu s dětmi, jak vyplývá z uvedené judikatury, přičemž žalobce a jeho družka nejsou dostatečně integrováni do společnosti. S tímto žalobce nesouhlasil. Znovu odkázal na judikaturu ESLP, konkrétně věc Berrehab versus Nizozemí (Stížnost č. 10730/84), podle níž mohou být skutečnými rodinnými vazbami jednak dlouholeté manželství či dokonce rodina s dětmi, a také může jít o dlouhodobý a intenzivní vztah, který není manželstvím. Právě žalobce žije se svojí družkou ve společné domácnosti již 17 let, což je dostatečným

důvodem k posouzení vztahu žalobce s jeho družkou jako vztahu dlouhodobého a intenzivního. Žalovaný v tomto směru pochybil při posuzování zásahu do soukromého a rodinného života, když letitý vztah žalobce zlehčil jen proto, že nejde o manželství.

11. S ohledem na výše uvedené žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

12. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žaloby, neboť žalovaný při svém rozhodování neshledal naplnění důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí a obsah správního spisu, především na žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany a protokol o pohovoru se žalobcem. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je snaha žalobce o legalizaci jeho dalšího pobytu v ČR, kde žije od roku 1995, protože na Ukrajině neměl kde a za co žít. Dalším důvodem podané žádosti byla přítomnost přítelkyně žalobce na území ČR, která zde má trvalý pobyt a s níž žalobce podle svých slov žije od roku 2001.
13. Při posuzování žádosti žalobce o mezinárodní ochranu žalovaný především vycházel z výpovědi žalobce a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Veškeré shromážděné informace byly použity jako podklady pro rozhodnutí a tvoří součást správního spisu. Žalobci byla dána možnost se s nimi seznámit v souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ale žalobce této možnosti nevyužil a k úkonu se nedostavil.
14. Žalobce vstoupil na území ČR již v roce 1995 a důvodem jeho odchodu z vlasti bylo, aby si v ČR našel práci. Žalobce vypověděl, že měl v ČR dlouhodobý pobyt, který mu byl opakovaně prodlužován, ale následně jeho pověřený právní zástupce nedodal potřebné podklady pro prodloužení pobytu a tento mu byl z uvedeného důvodu ukončen. Později byla žalobci stanovena lhůta k opuštění ČR, a to do 12. 2. 2000. Následujícího dne 13. 2. 2018 žalobce požádal o mezinárodní ochranu, aby mohl v ČR pobývat legálně, protože neměl dle svého vyjádření jinou možnost, jak svoji pobytovou situaci řešit. Za této situace a vzhledem k výpovědím žalobce žalovaný vyhodnotil žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany za ryze účelovou. Ke své výpovědi žalobce mj. uvedl, že před odjezdem z Ukrajiny nikdy neměl jakékoliv problémy s tamními státními orgány či bezpečnostními složkami. V případě návratu do vlasti se žalobce obával toho, že ekonomická situace na Ukrajině není dobrá, sám tam nic nevlastní a neví, co by tam dělal. Jiné důvody pro podání své žádosti žalobce již neuvedl. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že je zdravý a že nebere žádné léky.
15. Žalovaný dále poukázal na to, že mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoliv negativními jevy v zemi původu žadatele, nýbrž jen z důvodů upravených v zákoně o azylu. Institut je výhradně určen pro poskytnutí ochrany cizinců, jenž jsou v zemi svého původu pronásledováni či ohroženi vážnou újmou ve smyslu § 14a

zákonu o azylu. Institut mezinárodní ochrany však neslouží k úpravě pobytu cizince. Snaha žalobce o legalizaci si pobytu v ČR pomocí žádosti o mezinárodní ochranu s tím, že v ČR pobývá jeho družka, která má zde trvalý pobyt, stejně jako nedostatek pracovních příležitostí či pobytová situace žalobce v zemi jeho původu nejsou relevantními důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Poskytnutí azylu či udělení doplňkové ochrany je vždy specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze je zaměňovat s jinými formami pobytu cizinců na území republiky tak, jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). V průběhu správního řízení žalobce netvrdil žádné skutečnosti, které by byly relevantní z hlediska udělení mezinárodní ochrany. Mezinárodní ochrana navíc nemůže sloužit jako ochrana před jakýmkoliv negativními jevy v zemi původu žalobce (špatná ekonomická situace na Ukrajině, fakt, že žalobce tam nic nevlastní a neví, co by tam dělal). Žalovaný má za to, že negativní rozhodnutí o žádosti žalobce bylo podrobně a přezkoumatelně, v souladu s konstantní judikaturou NSS, zdůvodněno. Byla zhodnocena výpověď žalobce o okolnostech jeho pobytu ve vlasti před odchodem ze země, dále posouzeny hlavní motivy jeho odchodu z vlasti, informační prameny o zemi původu, a také okolnosti pobytu žalobce v ČR. Přitom žalovaný dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany v žádné z jejích forem. Vzhledem k tomu, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu až dne 13. 2. 2018, tedy den poté, co mu uplynula lhůta k opuštění ČR, je rovněž evidentní, že žalobce tak učinil záměrně pouze z důvodu upravení si pobytu legálním způsobem a vyhnutí se eventuálnímu vyhoštění. Žalobce pobýval na území ČR již od roku 1995, přičemž o mezinárodní ochranu požádal až v roce 2018, tedy po 23 letech pobytu zde, přestože v žalobě tvrdí, že jeho obava z návratu na Ukrajinu nevznikla až okamžikem podání žádosti o mezinárodní ochranu, nýbrž důvody jeho opuštění Ukrajiny jsou stále stejné.

16. Žalovaný dále k případu žalobce připomněl, že k obdobným případům, kdy žadatel o mezinárodní ochranu netvrdí žádné skutečnosti relevantní z hlediska mezinárodní ochrany, existuje bohatá a zcela jednotná judikatura správních soudů. Například rozsudek NSS ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005-60, hovoří o tom, že institut mezinárodní ochrany není nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žadatele. Právo na mezinárodní ochranu založené na mezinárodních úmluvách totiž v sobě nezahrnuje právo osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život odpovídající jejím představám, neboť slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel ve vlastní zemi vystaven pronásledování nebo vážné újmě ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popř. existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo nehumánní azyl neudělit.
17. Dle ustálené judikatury NSS existují v řízení o udělení mezinárodní ochrany 2 základní povinnosti – břemeno tvrzení a břemeno důkazní. Primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel, z jehož žádosti se v následujících fázích řízení vychází. Žadatele stíhá břemeno tvrzení a jeho žádost je posuzována z hlediska skutečností, které označí jako důvody podání své žádosti o mezinárodní ochranu. Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a z jakých důvodů. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní

důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí (srov. usnesení NSS ze dne 19. 7. 2016, č. j. 7 Azs 78/2016-23). Důkazní břemeno je následně rozloženo mezi žadatele a správní orgán. Správní orgán je povinen k tvrzením uvedeným v řízení o mezinárodní ochraně zajistit maximální možné množství důkazů a obstarat dostatečně přesné, aktuální a důvěryhodné informace o zemi původu žadatele (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016-32, usnesení ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013-38, a ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48). Správní orgán zjišťuje skutkový stav věci v rozsahu možných důvodů udělení mezinárodní ochrany, které vycházejí z žadatelovy výpovědi v průběhu řízení o mezinárodní ochraně (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41).

18. Žalovaný dále odkázal na judikaturu NSS, která se vztahuje k bezpečnostní situaci na Ukrajině, např. usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014-17, podle něhož, „nelze dříve ani v současné době klasifikovat situaci jako totální konflikt, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní část Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ NSS dále dovodil v rozsudku ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-68, že v situacích tzv. totálního konfliktu hrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu v zásadě každému žadateli přicházejícímu z této země původu či postiženého regionu, neboť pouhá přítomnost na území této země nebo regionu jej vystavuje reálnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity. Pokud konflikt nemá charakter totálního konfliktu, musí podle citovaného rozsudku žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže 1. že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám z působení vážné újmy, 2. že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země, 3. že jsou u něj dány jiné faktory, které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on.
19. Jak již bylo výše uvedeno, žalovaný dospěl k závěru, že žalobce v průběhu správního řízení žádné individualizované nebezpečí plynoucí z ozbrojeného konfliktu probíhajícího na Ukrajině ani netvrdil. Proto u něj nelze hovořit o splnění podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
20. K tvrzenému porušení čl. 8 Úmluvy žalovaný uvedl, že NSS se ve své rozhodovací činnosti zabýval také otázkou zásahu do rodinného a soukromého života a tím, za jakých situací by tento zásah představoval porušení mezinárodních závazků ČR podle § 14a zákona o azylu (např. rozsudek ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71). NSS v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65 uvedl, že čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Při stanovení rozsahu povinností státu je v tomto směru nutno zvážit okolnosti konkrétního případu (viz rozsudek ESLP ze dne 19. 2. 1996 ve věci Gül proti Švýcarsku, stížnost č. 23218/94) a v této souvislosti ESLP bere v úvahu mj. i případné extraterritoriální účinky čl. 8 Úmluvy, tedy otázku, do jaké míry je cizinci znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu a do jaké míry je přijímající stát právě z tohoto důvodu povinen umožnit mu přenést si svůj rodinný, resp. soukromý život na jeho území, a případně, zda je mu za tímto účelem povinen udělit také

doplňkovou ochranu. Z judikatury ESLP přitom vyplývá, že podmínky pro spuštění extraterritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy jsou velmi přísné. Žalovaný má tak za to, že v případě žalobce nejde o takovou výjimečnou situaci, kdy by již nutnost pouhého vycestování z území ČR byla nepřiměřeným zásahem do jeho soukromého a rodinného života. Pobyt družky žalobce, která je rovněž ukrajinské národnosti, na území ČR na základě trvalého pobytu takový důvod nepředstavuje. Pokud však žalobce hodlá svůj rodinný a soukromý život nadále rozvíjet v ČR, pak je třeba, aby si svůj pobytový status vybavil podle zákona o pobytu cizinců.

21. Jelikož se žalovaný nedopustil žádné nezákonnosti, soudu navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

22. Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), bez nařízení ústního jednání, neboť oba účastníci soudního řízení s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasili a krajský soud neshledal ústní projednání věci nezbytným.
23. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice), který vyžaduje, aby soudy ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ dle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudů, přičemž soud dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
24. Ačkoliv žalovaný v napadeném rozhodnutí neudělil žalobci mezinárodní ochranu v žádné z jejích dílčích forem, žalobce svoji žalobu a v ní formulované žalobní body směřoval pouze proti neudělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, kdy žalobce tvrdil, že mu v případě jeho návratu do země původu hrozí vážné individuální ohrožení života, nebo tělesné integrity z důvodu svévolného násilí. Dále žalobce brojil proti nerespektování jeho soukromého a rodinného života, kdy jeho vztah s ukrajinskou družkou, s níž žije ve společné domácnosti na území ČR od roku 2001, nebyl řádně posouzen a byl zlehčován jen proto, že nejde o manželství (§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu).
25. Zdejší soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného. Jelikož ve vztahu k ustanovení § 12, § 13, § 14 a § 14b zákona o azylu, nebyl uplatněn žádný konkrétní žalobní bod, soud k tomu pouze obecně konstatuje, že se žalovaný s ohledem na tvrzení žalobce ve vztahu k uvedeným ustanovením zákona o azylu dostatečně vypořádal s veškerými zjištěnými skutečnostmi a řádně a podrobně je posoudil. Dále soud ve věci konstatuje, že institut azylu slouží lidem, kteří jsou v zemi původu pronásledováni ze zákonem stanovených důvodů (§ 12 zákona o azylu), a obecně není prostředkem pro řešení jakýchkoliv problémů (osobních, rodinných, ekonomických či bytových) v zemi původu. Udělení azylu lze aplikovat pouze v omezeném počtu případů ve smyslu zákonem stanovených podmínek. Legalizace pobytu se záměrem vyhnout se

případným nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu na území ČR není v žádném případě důvodem pro mezinárodní ochranu formou azylu (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005-43).

26. Soudní přezkum krajský soud zaměřil s ohledem na uplatněné žalobní body právě na přezkoumání neudělení doplňkové ochrany žalobci ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c), d) zákona o azylu v rozsahu žalobcem uplatněných námitek.
27. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2, a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem.
28. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
29. V napadeném rozhodnutí žalovaný vyhodnotil situaci žalobce z hlediska všech možných forem vážné újmy, jak je má na mysli shora provedená dikce příslušného zákonného ustanovení upravujícího důvody pro udělení doplňkové ochrany. V napadeném rozhodnutí byla jednoznačně vyloučena možnost hrozby vážné újmy uložením nebo vykonáním trestu smrti, neboť trest smrti byl na Ukrajině zrušen. Stejně tak žalovaný konstatoval, že žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Žalobce neuvedl a ani žalovaný nezjistil žádnou skutečnost, z níž by vyplývalo, že by byl žalobce na Ukrajině vystaven skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Přitom musí jít o takové nebezpečí, které reálně a bezprostředně hrozí. Žalobce sám uváděl, že na Ukrajině neměl nikdy žádné problémy, nebyl tam nikdy trestně stíhán a v minulosti nebyl ani vystaven jednání, které by bylo možné za nelidské či ponižující označit, přičemž žalobcem takové skutečnosti nebyly ani tvrzeny. Nebylo důvodu se domnívat, že by se na této situaci cokoliv mohlo změnit. Ostatně ani podle Informace MZV ČR ze dne 3. 8. 2017, č. j. 107318/2017-LPTP, nic nenasvědčuje tomu, že by žalobce mohl být v případě svého návratu do vlasti jakkoliv postižen za svoji azylovou žádost v zahraničí. Ukrajinská legislativa neumožňuje postih neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu. Nejsou známy dokonce ani případy postihu navrátilivších se uprchlíků z Ruské federace. Zastupitelský úřad v Kyjevě nedisponuje ani informacemi o znevýhodňování či diskriminaci takových osob ze strany státních orgánů. Navrátilivší se občané nečelí větším problémům, než ostatní občané Ukrajiny. S ohledem na výše uvedené tak krajský soud přisvědčil závěrům žalovaného, že žalobci nebyla zcela v souladu se zákonem udělena doplňková ochrana ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. a) a b) zákona o azylu.

30. Jak již bylo výše uvedeno, žalobce však svoji žalobu především směřoval proti nedostatečnému posouzení důvodů pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu. Podle žalobce totiž žalovaný tyto okolnosti nedostatečně posoudil jednak proto, že vycházel z neaktuálních informací o zemi původu, a jednak proto, že žalovaný neprovedl třístupňový test vyplývající z judikatury NSS, konkrétně z jeho rozsudku ze dne 13. 3. 2009, sp. zn. 5 Azs 28/2008. Jelikož žalovaný nevycházel z relevantních informací o zemi původu, nemohlo také dojít k objektivnímu posouzení hrozby vážné újmy, pročez nesprávně dovodil, že žalobci obdobná újma v případě jeho návratu do vlasti nehrozí. Za této situace je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné. Uvedeným žalobním námitkám krajský soud nemohl přisvědčit.
31. Krajský soud nejprve ověřil z napadeného rozhodnutí i z obsahu správního spisu, z jakých informací a z jakých informačních zdrojů žalovaný vycházel. Vedle výpovědi žalobce a poskytnutých údajů k podané žádosti, to byly informace, které žalovaný shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně vycházel z Informace MZV ČR ze dne 3. 8. 2017, č. j. 107318/2017-LPTP, výroční zprávy Human Rights Watch 2018 – Ukrajina ze dne 18. 1. 2018, Zprávy Freedom House, Svoboda ve světě 2018 – Ukrajina z ledna 2018, Výroční zprávy Amnesty International 2018 – Ukrajina ze dne 22. 2. 2018, ze Zprávy Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině (za období od 16. 8. 20147 do 15. 11. 2017) ze dne 12. 12. 2017, a Informace OAMP, Ukrajina: Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby ze dne 22. 1. 2018. Vedle výše citovaných zpráv se ve správním spise rovněž nacházel výpis z evidence cizinců (CIS), jenž dokumentoval předchozí povolené pobyty žalobce v ČR, k čemuž bylo také přihlédnuto.
32. Pokud žalobce uváděl, že žalovaný vycházel z neaktuálních informací, pak k tomu krajský soud nemohl přisvědčit, a to i vzhledem k tomu, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 13. 2. 2018, přitom veškeré shora citované zprávy byly pořízeny právě v prosinci 2017 až únoru 2018. Takové zprávy nemohly být neaktuální. Ostatně zmiňovaný ozbrojený konflikt na východě Ukrajiny v Doněcké a Luhanské oblasti byl v příslušných částech shromážděných zpráv dostatečně popsán a tento se nijak významně po relativním uklidnění v roce 2015 nezměnil (viz Informace OAMP, Ukrajina: Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby ze dne 22. 1. 2018).
33. Žalobce v žalobě dále argumentoval provedením třístupňového testu ve smyslu judikatury NSS, jehož podstatou je kladná odpověď na 3 podstatné otázky, a to zda se žalobcova země původu nachází v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, dále zda je žalobce civilistou, a zda žalobci hrozí vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného násilí. Podle žalobce je třeba na všechny otázky odpovědět kladně, pročez lze shledat napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným. Takové argumentaci nemohl krajský soud přisvědčit ve shodě s odůvodněním napadeného rozhodnutí žalovaného.

34. Žalovaný na straně 9 napadeného rozhodnutí sám uvedl, že si je vědom probíhajících ozbrojených střetů mezi ukrajinskými bezpečnostními složkami a místními separatisty v části Doněcké a Luhanské oblasti na jihovýchodě Ukrajiny. Nicméně žalobce naposledy ve své vlasti žil v Zakarpatské oblasti (někde uvedl Sumskou oblast), kde podle jeho slov rovněž žije jeho dcera, tedy v místech, nacházejících se pod plnou kontrolou současné proevropsky orientované vlády, která deklaruje vládu demokracie a práva. S odkazem na výše uvedené není žádný důvod se domnívat, že by se stav zhoršené bezpečnostní situace, panující ve dvou z celkového počtu 24 administrativních oblastí, na které je Ukrajina rozdělena, rozšířil i do dalších částí země. Žalobcovo rodiště, město Dubove, se nachází v Zakarpatské oblasti, která leží na samém západě Ukrajiny a hraničí např. se Slovenskem. Místo ozbrojeného konfliktu je tak přes 1 000 km vzdálené. Ve zbytku země je přitom již dlouhodobě bezpečnostní situace nezměněná, zcela stabilní, nedochází zde k ozbrojeným střetům a zmíněná zhoršená bezpečnostní situace (viz Doněcká oblast a Luhanská oblast) se ho vůbec netýká.
35. K uvedenému krajský soud také doplňuje z Informace OAMP o situaci v zemi ze dne 22. 1. 2018, že bezpečnostní situace na Ukrajině se v roce 2015 relativně uklidnila a nadále zůstává klidná. Ale situace na východě Ukrajiny je stále napjatá. Bezpečnostní incidenty se soustřeďují k tzv. linii dotyku. Od znatelného snížení síly bojů v říjnu 2015 dochází k častému lokálnímu propuknutí bojů na linii dotyku. K napjaté situaci na linii dotyku přispívá fakt, že nedošlo k úplnému stažení těžkých zbraní z linie, ačkoliv se jedná o součást minských dohod. V průběhu druhé poloviny roku 2017 platilo na linii několik příměrů, které byly pravidelně porušovány ať jednou, nebo druhou stranou. Podle vládních i nevládních výročních zpráv nedocházelo ani v roce 2016 ani v roce 2017 k bezpečnostním incidentům v žádné z dalších ukrajinských oblastí kromě Luhanské a Doněcké oblasti. V roce 2015 došlo k ojedinělým incidentům na západě Ukrajiny ve městě Mukačevo, kde se střetli příznivci Pravého sektoru s bezpečnostními složkami v létě 2015, střet měl zřejmě kriminální podtext, dále k odhalení několika plánů teroristických útoků proruských sympatizantů, např. údajná příprava útoků na vlakové spojení v létě 2016. Ani aktuálně nedošlo ke změně shora konstatované klidné situace na západě Ukrajiny.
36. Z provedeného výkladu nelze dovodit kladné odpovědi na žalobcem v žalobě formulované otázky z třístupňového testu. Žalobce je sice civilistou, avšak jeho země původu se jako celek nenachází v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu a i s ohledem na to, že žalobce pochází ze západní části Ukrajiny, Zakarpatské oblasti, nebylo možné dovodit ani to, že by žalobci v případě jeho návratu do země původu hrozilo vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného násilí. Žalobce v této své námitce nebyl příliš konkrétní a z toho, co uvedl a co rovněž žalovaný zjistil ze shromážděných podkladů, nebylo možné dovodit, že by žalobci v případě jeho návratu do země původu hrozila takováto újma. Žalobce sice označil shromážděné informace žalovaným za nedostatečné, avšak tuto svoji námitku nijak blíže neupřesnil a rozhodné informace a zjištění z těchto informačních zdrojů ničím nevyvracel. Krajský soud má naopak za to, že žalovaný zjistil skutkový stav v nezbytném rozsahu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, vycházel z relevantních informací o zemi původu žalobce, přičemž postupoval v souladu s právními předpisy, a došlo tak k objektivnímu posouzení hrozby vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Ve správním spise se nachází veškeré

shromážděné informace ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině.

37. Výše uvedené závěry potvrzuje rovněž judikatura NSS, v níž se tento soud vyjádřil opakovaně k bezpečnostní situaci na Ukrajině. Jedná se např. o usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014-17, v němž tento soud uvedl, že *„na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní část Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“*
38. Také v rozsudku ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-68, NSS dovodil, že v situacích tzv. „totálního konfliktu“ hrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu v zásadě každému žadateli přicházejícímu z této země původu či postiženého regionu, neboť pouhá přítomnost na území této země nebo regionu jej vystavuje reálnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity. Pokud konflikt nemá charakter totálního konfliktu, musí podle citovaného rozsudku žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže 1. že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice; 2. že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či 3. že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on.
39. K výše uvedenému je třeba dodat, že žalobce v průběhu správního řízení žádné individualizované nebezpečí plynoucí pro něho z ozbrojeného konfliktu probíhajícího na Ukrajině netvrdil. Proto také zjevně nelze hovořit o splnění podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Důležité je také to, že žalobce pochází ze západní části Ukrajiny, konkrétně ze Zakarpatské oblasti, kam izolovaný ozbrojený konflikt nezasahuje a kam nezasahoval ani v době rozhodování žalovaného, což vyplývá i ze zpráv o zemi původu shromážděných v řízení o udělení mezinárodní ochrany.
40. Z podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany a rovněž z pohovoru se žalobcem byla zjevná jeho snaha o to, aby zůstal v ČR a pomocí žádosti o mezinárodní ochranu si legalizoval pobyt. Důvodem bylo jednak to, že na Ukrajině nic nevlastní, nemá tam práci, ani bydlení, a jednak to, že na území ČR má trvalý pobyt jeho družka, rovněž státní příslušnice Ukrajiny. Uvedené důvody však nebyly relevantními důvody pro udělení mezinárodní ochrany.
41. Žalobce závěrem své žaloby ještě zpochybnil vyhodnocení jeho soukromého a rodinného života žalovaným v napadeném rozhodnutí, kdy byl jeho vztah s družkou, s níž žije na území ČR ve společné domácnosti od roku 2001, zlehčen a dán do souvislosti s tím, že nejde o dlouhodobý a intenzivní vztah. Žalobce s tímto nesouhlasil. Krajský soud nemohl přisvědčit ani poslední žalobcově argumentaci.

42. Uvedené souvislosti žalovaný posoudil na straně 9 napadeného rozhodnutí. Mimo jiné uvedl, že případné vycestování žalobce po posouzení informací o zemi původu a skutečností sdělených žalobcem nepředstavuje podle žalovaného ani rozpor s mezinárodními závazky ČR [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu]. Žalobce se zjevně snažil legalizovat si svůj další pobyt na území ČR podáním žádosti o mezinárodní ochranu, neboť na území ČR mj. žije dle jeho vyjádření přítelkyně, s níž žije ve společné domácnosti. K otázce rodinného života žalobce žalovaný konstatoval, že právo na respektování čl. 8 (ochrana soukromého a rodinného života) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, již je ČR vázána, se vztahuje kromě jiných aspektů soukromého života, pouze na skutečné rodinné vazby, tedy manželství, které je tak zákonné, nefiktivní, což bylo výslovně potvrzeno v rozsudku ESLP, Berrehab versus Nizozemí (Stížnost č. 10730/84). Navíc, jak vyplývá z judikatury ESLP, muselo by se jednat o natolik dlouhodobý a intenzivní vztah, nejčastěji pak dlouholeté manželství či dokonce rodinu s dětmi, aby i s ohledem na stupeň integrace jednotlivých členů rodiny, a naopak již nemožnost zpětné integrace v zemi původu cizince, bylo možno zcela vyloučit reálnou možnost případného následování ostatních členů rodiny do země původu cizince. Tedy pouze v případě, že by odloučení těchto osob představovalo natolik vážný zásah do jejich vztahů, že by vycestování takové osoby bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
43. Ve shodě s žalovaným krajský soud uvádí, že v případě žalobce a jeho přítelkyně, rovněž státní příslušnice Ukrajiny, takový druh, popř. stupeň integrace do společnosti ČR, neshledal. Jak již bylo zmíněno, družka žalobce je rovněž občankou Ukrajiny, neuzavřela s žalobcem sňatek, nemají společné děti a z pohledu pobytového oprávnění přítelkyně neexistují žádné objektivní skutečnosti, proč by se nemohla do své vlasti dočasně či trvale vrátit a pobývat tam případně i se žalobcem, pokud by tento nebyl schopen si zajistit pobytové oprávnění pro svůj pobyt v ČR zákona o pobytu cizinců. Ale pobytové možnosti žalobce na území ČR jistě nebyly vyčerpány a žalobce si jistě bude schopen svůj pobytový status řádně upravit dle zákona o pobytu cizinců.
44. Má-li cizinec zájem realizovat svůj rodinný život na území ČR, má možnost využít k tomu standardních institutů, které mu český právní řád za tímto účelem poskytuje prostřednictvím zákona o pobytu cizinců. Tato ustanovení však nelze obcházet. Pokud žalobce z vlastní viny přestal splňovat podmínky stanovené českým právním řádem pro pobyt cizinců na území ČR, nelze v tom spatřovat porušení mezinárodních závazků ze strany ČR (k tomu srov. rozsudek městského soudu v Praze ze dne 24. 2. 2011, č. j. 4 Az 9/2010).
45. Z výše uvedeného výkladu nevyplývá, že by byl vztah žalobce s jeho dlouholetou přítelkyní nějak zlehčován, avšak je skutečně pravdou, že žalobce s přítelkyní není sezdán, nevedou manželský život a v jejich případě dokonce nejde ani o rodinu s dětmi. Tato fakta nic nemění na tvrzení žalobce o tom, že s přítelkyní žije na území ČR ve společné domácnosti již od roku 2001, což je jistě docela dlouhá doba. Jde ale pouze o jeden z atributů, který nemusí prokazovat hloubku a intenzitu tohoto vztahu a rovněž ani rozsah jejich integrace do české společnosti, zejm. pokud jsou zde převážně z výdělečných důvodů. Žalobce však toto téma nerozvedl blíže ani v žalobě, tudíž bylo třeba vycházet z toho, co vyšlo najevo v průběhu správního řízení v rámci poskytnutých údajů v žádosti a pohovoru se žalobcem. Za žádných okolností by nebylo vhodné partnerský vztah

bagatelizovat, avšak vzhledem k státní příslušnosti obou partnerů se lze k jejich situaci vyjádřit i tak, že svůj partnerský či rodinný život mohou skutečně realizovat společně v zemi původu, kde jsou oba státními příslušníky. Naopak hodlá-li cizinec realizovat svůj soukromý či rodinný život na území ČR, musí k tomu využít standardních institutů zakotvených v zákoně o pobytu cizinců. V žádném případě v uvedeném postupu nelze shledat porušení mezinárodních závazků ČR. Žalobci nic nebrání v tom, aby si případný další pobyt na území ČR se jmenovanou přítelkyní (či bez ní) upravil na základě standardních pobytových oprávnění dle zákona o pobytu cizinců. V takových případech nelze zneužívat specifického institutu mezinárodní ochrany, který slouží k jinému účelu.

46. V rozsudku ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71, se NSS vyjádřil k otázce rozsahu mezinárodního závazku založeného čl. 8 Úmluvy v tom smyslu, že zásahem do rodinného a soukromého života cizince by v souvislosti s čl. 8 Úmluvy mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu v intencích judikatury ESLP (viz k tomu také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2010, č. j. 9 Azs 3/2010-62).
47. Vzhledem k tomu, že nebyly splněny podmínky zákona o udělení azylu pro udělení mezinárodní ochrany, ani pro udělení doplňkové ochrany, nebyla žalobci tato ochrana v souladu s právními předpisy udělena. Žalovaný dostal své povinnosti dostatečně zjistit skutkový stav a řádně se vypořádal se všemi žalobcem uváděnými důvody odchodu ze země původu v žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

V. Závěr a náklady řízení

48. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.
49. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle úspěchu ve věci ve smyslu § 60 odst. 1 s.ř.s. Úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Žalobce v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 31. března 2020

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.

samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
B. Z.